

SECTION 3. PHARMACEUTICAL SCIENCE: THE PRESENT AND THE FUTURE

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-401-6-19>

THE INFLUENCE OF SOCIO-ECONOMIC FACTORS ON THE PHARMACEUTICAL PROVISION OF PATIENTS WITH CORONARY HEART DISEASE

ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ФАКТОРІВ НА ФАРМАЦЕВТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПАЦІЄНТІВ З ІШЕМІЧНОЮ ХВОРОБОЮ СЕРЦЯ

Bilousova N. A.

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Pharmacist, Senior Lecturer
at the Department of Pharmacy,
Shupyk National Healthcare
University of Ukraine
Kyiv, Ukraine*

Білоусова Н. А.

*кандидат педагогічних наук, провізор,
старший викладач кафедри фармації,
Національний університет охорони
здоров'я України імені П. Л. Шупика
м. Київ, Україна*

Відповідно світових даних, глобальний тягар серцево-судинних захворювань становить 9,7% та посідає другу сходинку після психічних розладів (14%) [1]. Загальна кількість смертей від ішемічної хвороби серця в Україні складає 305,47 на 100 тис. населення, що відповідає 49,82% українських громадян на довоєнний період 2021 року [2]. Серед європейських країн Україна посідає перше місце після Болгарії, Албанії та Литви. Дана ситуація пояснюється результатами проведеного загально-національного дослідження STEP (2019), яке відображає вплив факторів ризику на статистичні дані захворюваності на серцево-судинні захворювання населення країни. Так, 33,9% населення країни є «курцями», 19,7% населення України споживають «шість і більше доз алкоголю за епізод вживання», 66,4% українців мають нераціональне харчування, 87% населення мають надмірне вживання солі із продуктами харчування (> 5 грамів на добу). До початку повномасштабної війни, спостерігалася депресивна симптоматика у 12,4% українців. Метаболічні фактори ризику спостерігалися у 59,1% населення із надлишковою масою тіла, з яких 24,8% мали ожиріння. Діагностована гіпертонічна хвороба спостерігалася у 34,8% українців, з них у 33,6% гіпертонічна хвороба була вперше виявлена. Гіперглікемія спосте-

рігалася у 7,1% українського населення та гіперліпідемія спостерігалася у 40,7% українських громадян. Ризик розвитку хвороб системи кровообігу спостерігався у 60,1% українців (1–2 фактори), лише половина з них мали консультації із відповідними спеціалістами [3]. Очевидно, що воєнні дії в Україні не тільки призвели до психічних розладів українського населення, а прямим чином вплинули на епідеміологічні показники захворюваності та смертності від серцево-судинних захворювань [4]. З огляду на вище зазначене, актуальним постає питання доступу до якісних та безпечних лікарських засобів в контексті збереження здоров'я населення країни та фармацевтичного забезпечення закладів охорони здоров'я якісними, безпечними та доступними ЛЗ і медичними виробами.

Результати проведеного нами аналізу нормативних документів, які регулюють організацію фармацевтичного забезпечення закладів охорони здоров'я та надання медичної допомоги пацієнтам із ішемічною хворобою серця свідчить про суперечність фармакотерапії лікарських засобів (ЛЗ), рекомендованої «Уніфікованим клінічним протоколом первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високо-спеціалізованої) медичної допомоги «Стабільна ішемічна хвороба серця» [5] та переліком ЛЗ, які пропонуються до реімбурсації лікарських засобів та медичних виробів за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення [6], а також Національним переліком ЛЗ [7]. Таким чином, виникає необхідність оновлення переліку ЛЗ групи С, що підлягають реімбурсації відповідно АТХ-класифікації та Національного переліку ЛЗ. Проведений нами аналіз нормативно-правових документів, що регулюють включення (виключення) ЛЗ до Національного переліку ЛЗ свідчить про необхідність проведення державної оцінки медичних технологій на ЛЗ для подальшого відшкодування вартості ЛЗ, які закуповуються за кошти державного бюджету [8]. Отже, регулювання фармацевтичного забезпечення закладів охорони здоров'я ЛЗ, що використовують для лікування серцево-судинних захворювань вимагає обґрунтованих соціально-економічних заходів на засадах оцінки медичних технологій з метою подальшого удосконалення методологічних засад фармацевтичного забезпечення населення України якісними та доступними лікарськими засобами.

Література:

1. WHO. World mental health report: transforming mental health for all. Executive summary. Geneva: World Health Organization; 2022. Licence: CC BY-NC-SA 3.0 IGO

2. HEALTH PROFILE UKRAINE. *World Life Expectancy*. URL: <https://www.worldlifeexpectancy.com/country-health-profile/ukraine> (date of access: 30.01.2024).

3. STEPS поширеність факторів ризику неінфекційних захворювань. Україна 2019. Всесвітня організація охорони здоров'я / Європейське регіональне бюро, 2020. 68 С. URL: <https://iris.who.int/handle/10665/336643>. License: CC BY-NC-SA 3.0 IGO. С.66. Document number WHO/EURO:2020-1468-41218-56059

4. Білоусова Н., Чуйко О. Розширення ролей належної аптечної практики у контексті збереження психічного здоров'я українського населення. *Психологічне здоров'я*. 2023. № 2(12). С. 83–89. URL: <https://doi.org/10.32689/2663-0672-2023-2-12>

5. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги від 16.02.2021 № 265 «Стабільна ішемічна хвороба серця» : Уніфік. клініч. протокол первин., вторин. (спеціаліз.) та третин. (високоспеціаліз.) мед. допомоги від 16.02.2021 р. № 265. URL: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/12/2021_2857_ukpmd_stabihs.pdf

6. Деякі питання реімбурсації лікарських засобів та медичних виробів за програмою державних гарантій медичного обслуговування населення : Постанова Каб. Міністрів України від 28.07.2021 р. № 854. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/854-2021-п#n293>

7. Деякі питання державного регулювання цін на лікарські засоби і вироби медичного призначення : Постанова Каб. Міністрів України від 23.12.2021 р. № 1431. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2009-п#n15>

8. Про затвердження Порядку включення (виключення) лікарських засобів до (з) Національного переліку основних лікарських засобів та/або до (з) переліків лікарських засобів, що закуповуються за кошти державного бюджету для виконання програм та здійснення централізованих заходів з охорони здоров'я, із застосуванням державної оцінки медичних технологій : Наказ Міністерства здоров'я України від 04.01.2022 № 4. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0095-22#Text>